

UN ANY DEL REFERÈNDUM DE L'1 D'OCTUBRE

“Ens van unflar, però tornaria a ficar-hi el cos”

El documental *24 hores d'octubre*, del periodista Dani Sainz i produït per Canal Terres de l'Ebre, s'estrena este divendres a la Ràpita i recull el testimoni valuós dels ferits en les càrregues policials a l'Ebre, que expressen com es van sentir aquell dia i els següents.

La Ràpita Redacció

“Les columnes eren de tres; el segon, per baix de l'escut, me va pegar amb la porra de punta; i en doblegar-me el de darrere me va pegar al cap. Me vaig vore un reguerall de sang”. Qui parla és Agustí Cruelles, ferit fa un any a la Ràpita en una de les càrregues policials. La seua imatge amb el cap ensangonat va fer la volta al món. Bé, no tothom la va exhibir. “Hi havia una gent del Govern espanyol que deia que no existíem, que hi havia uns guàrdies civils ferits. Això sí que dol”, continua Agustí. “Hi ha gent a qui no van pegar i ho van portar més malament. Veure com pegaven els seus veïns o companys sense poder-hi fer res: els va generar molta angoixa”, relata Paqui Adell, que sí que va ser de les que va rebre. “No van dir mai 'o sortiu o carreguem'. Simplement van carregar. Obrien l'escut i venia el de darrere. Ens van fer unflar”, recorda un altre dels ferits a la Ràpita, Joan Josep Obiol, que matisa la lamentació: “Estic molt orgullós d'haver-hi ficat el cos i ho tornaria a fer”. Els ferits són conscients que, malgrat els cops rebuts, va ser un dia gloriós i un gran reforç per a l'independència. “Són dies que et posen a prova i et posen a lloc. En el teu dia a dia vas a treballar, vas a prendre una canya amb els amics, vas de vacances, però no et passen coses que seran històriques. A mi m'ha plenat, este dia”, conclou Paqui. Estos són només alguns dels testimonis que recull el documental *24 hores d'octubre*, produït per Canal Terres de l'Ebre i que s'estrena este divendres, 28 de setembre, a les 21 h a l'Auditori Sixto Mir de la Ràpita. Es tracta d'una reconstrucció de la jornada de l'1 d'octubre a les Terres de l'Ebre, en concret a la Ràpita, Roquetes i Móra la Nova, on van tenir lloc les càrregues violentes de la Guàrdia Civil que van exercir de detonant de l'escalada de tensió política i social que es va viure durant les setmanes següents. “Al cap de dos setmanes, vaig arribar a col·lapsar-me. Vaig deixar de mirar la tele, de mirar les notícies i inter-

Imatge d'una de les càrregues policials que es van produir ara fa un any a la Ràpita.

Agustí Cruelles, una de les víctimes i protagonista del documental.

tacions: “Quan veig que les càrregues policials van a més, i que molts rapitencs ja havien rebut cops de porra, prenc la decisió. Hi havia més de 1.000 persones a dins, i si la Guàrdia Civil entrava dins amb la manera i l'actitud amb què havien carregat sobre centenars de rapitencs a fora, hauria sigut una carnisseria”. Els rapitencs que no havien pogut votar en el moment del desallotjament van poder fer-ho a la Ràpita, o en altres poblacions, gràcies a l'activació del cens universal per part dels organitzadors del referèndum. Paco Gas, alcalde de Roquetes, recorda la resistència de la gent de Roquetes davant l'ofensiva policial, que no va aconseguir deshabilitar el punt de votació. “Crec que va ser un exemple, la dignitat de la gent; la cohesió que va tenir gent de pensaments molt diferent va ser molt potent”.

Ona Tomàs, advocada, explica en el documental com es va canalitzar la denúncia jurídica de la brutalitat policial a l'Ebre, que s'instruïx als jutjats d'Amposta i de Tortosa. “La majoria eren cops de porra, ferides superficials. Això implicava que, quant a delictes, fora sempre un delictes poc greu. Llavors ens plantejarem com gestionar-ho. Es van annexar les denúncies en un procediment comú. No hi ha una causa col·lectiva, sinó diferents causes individuals agrupades”. “La jutgessa [d'Amposta] en el moment de començar la instrucció va treballar molt bé i va demanar totes les imatges, però al maig va demanar un canvi de destinació i això ho ha endarrerit tot. Pensem que era una causa que no li era còmoda”, especula Tomàs.

El documental esdevé una denúncia gràfica i testimonial inqüestionable d'una actitud repressiva que persegueix la imatge de l'Estat espanyol en el marc del conflicte polític pendent de resoldre. “La segona càrrega policial [a la Ràpita] es produïx quan ja tenien les urnes. Per tant, sempre pensaré que va ser un càstig ideològic, perquè ja havien aconseguit l'objectiu”, denuncia Núria Reverter, voluntària de l'ANC.

net. Vaig desconnectar del món. Era un pes que portaves a sobre, però la teua vida havia de continuar”, expressa un altre dels ferits, Frederic Navarro.

El documental està narrat pels protagonistes d'aquell dia: votants, voluntaris, càrrecs públics i els advocats que han impulsat les demandes contra els cossos policials. El relat es nodrix del gran volum d'imatges que va enregistrar Canal Terres de l'Ebre durant la històrica jornada de fa un any, però les valoracions són les que els protagonistes han fet ara, més en fred, però sense deixar de traspuar la gravetat d'aquells moments de màxima tensió. Està dirigit pel periodista rapitenc Dani Sainz de Aja i està muntat per la també rapitenc Ariadna Rodríguez. S'emetrà per Canal Terres de l'Ebre dilluns, 1 d'octubre, a les 22 h.

ALCALDES I ADVOCATS El documental també ofereix la versió dels alcaldes que van veure com les forces de seguretat estatals colpejaven els seus conciutadans. Josep Caparrós, alcalde de la Ràpita, va haver de prendre la decisió de desallotjar el pavelló on es feien les vo-